

Prehrambene navike studenata Sveučilišta u Mostaru

Marija Banožić¹, Anamarija Ljubić¹, Marija Pehar¹, Jozo Ištuk¹, Daniela Čačić Kenjerić^{1,2}

¹Agronomski i prehrambeno-tehnološki fakultet, Sveučilište u Mostaru, Biskupa Čule b.b. 88 000 Mostar, Bosna i Hercegovina

²Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Kuhačeva 20, 31 000 Osijek, Hrvatska

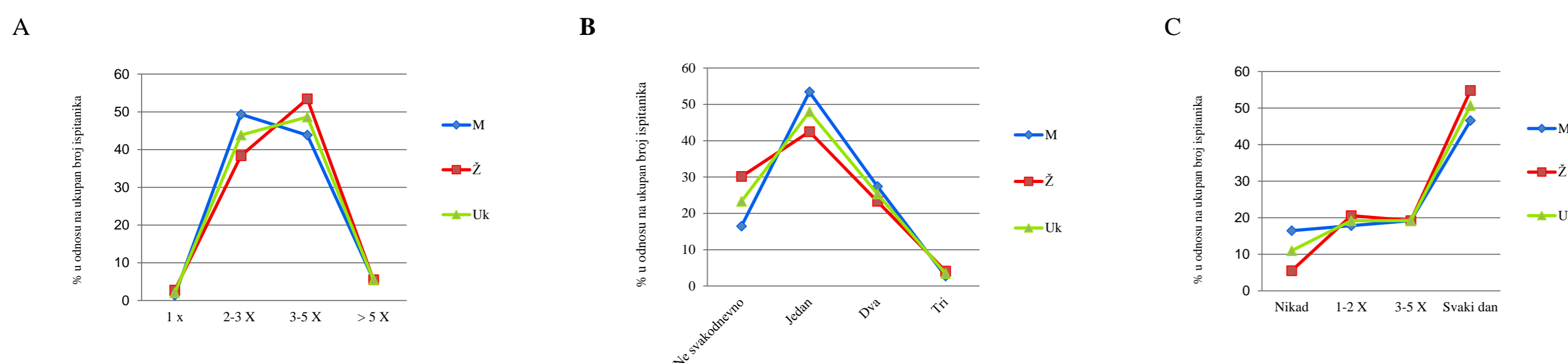
UVOD

Tijekom adolescencije se formiraju sve životne navike, a među njima značajno mjesto zauzimaju i prehrambene navike. Usvajanjem pravilnih prehrambenih navika moguće je efikasno prevenirati pojavu kroničnih nezaraznih bolesti, posebice pretilost, kardiovaskularne bolesti i dijabetes tipa 2 koje su u kontinuiranom porastu na globalnoj razini. Tijekom razdoblja studiranja mladi ljudi najčešće se po prvi put suočavaju sa samostalnošću i kreiraju vlastite životne, pa tako i prehrambene navike. Iz tog razloga cilj rada bio je ispitati prehrambene navike studenata Sveučilišta u Mostaru, te utvrditi u kojoj se mjeri one podudaraju s preporučenim smjernicama za pravilnu prehranu.

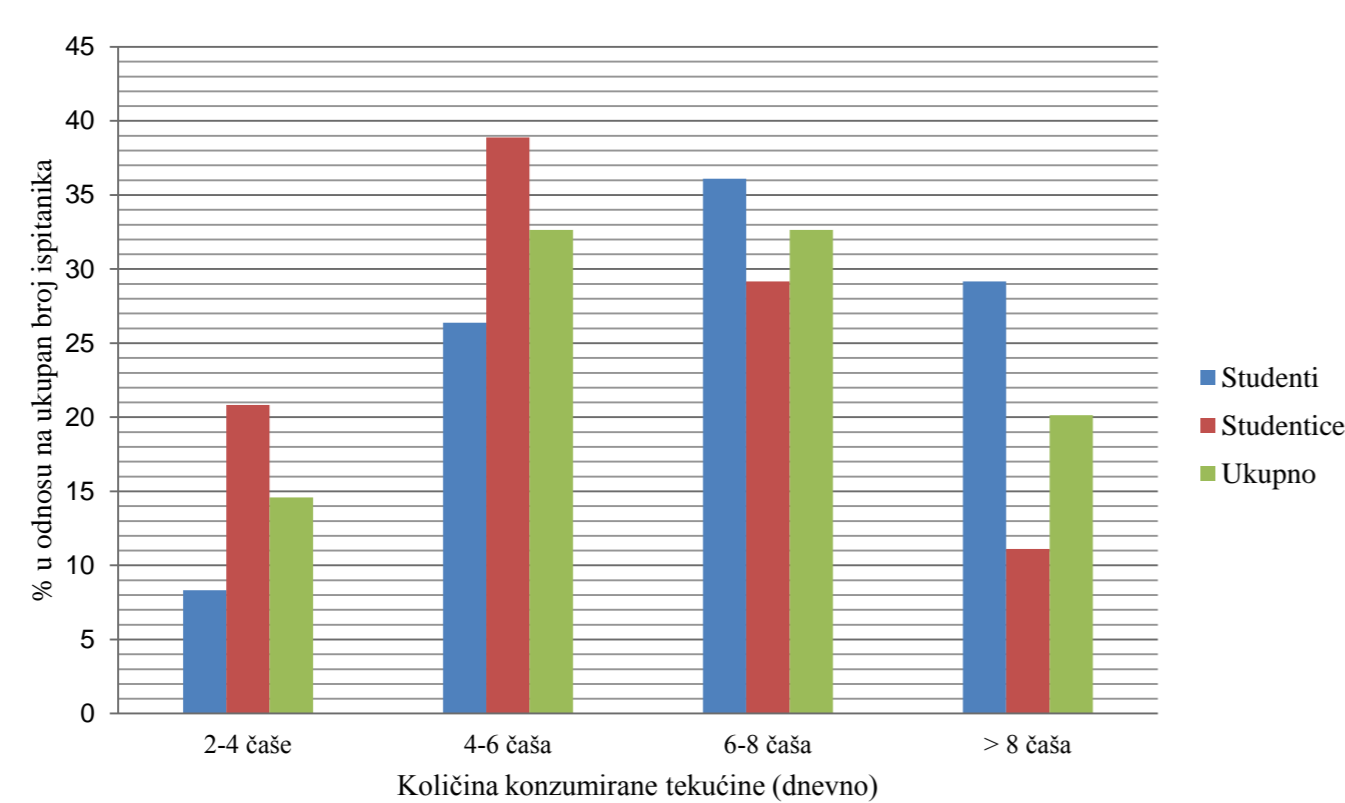
MATERIJALI I METODE

Ispitivanje je provedeno na studentima Sveučilišta u Mostaru u periodu od 20. travnja do 10. svibnja 2015. godine. Ispitivanjem je obuhvaćeno 146 ispitanika, 73 muškog i 73 ženskog spola sa različitih fakulteta. Za potrebe ovog istraživanja korišten je jednokratni anonimni upitnik koji se sastojao od dva dijela. Prvi dio je sadržavao opće karakteristike ispitivane populacije (dob i spol), dok je drugi obuhvaćao pitanja o učestalosti konzumacije dnevnih obroka i doručka, zatim o količini i vrsti unesene tekućine, konzumaciji grickalica i različitim vrsta hrane na tjednoj bazi, te korištenju dodatka prehrani. Sudjelovanje u ispitivanju bilo je na dobrovoljnoj bazi, a prije ispunjavanja upitnika su svi ispitanici upoznati sa svrhom ispitivanja i dobili su upute za ispunjavanje upitnika.

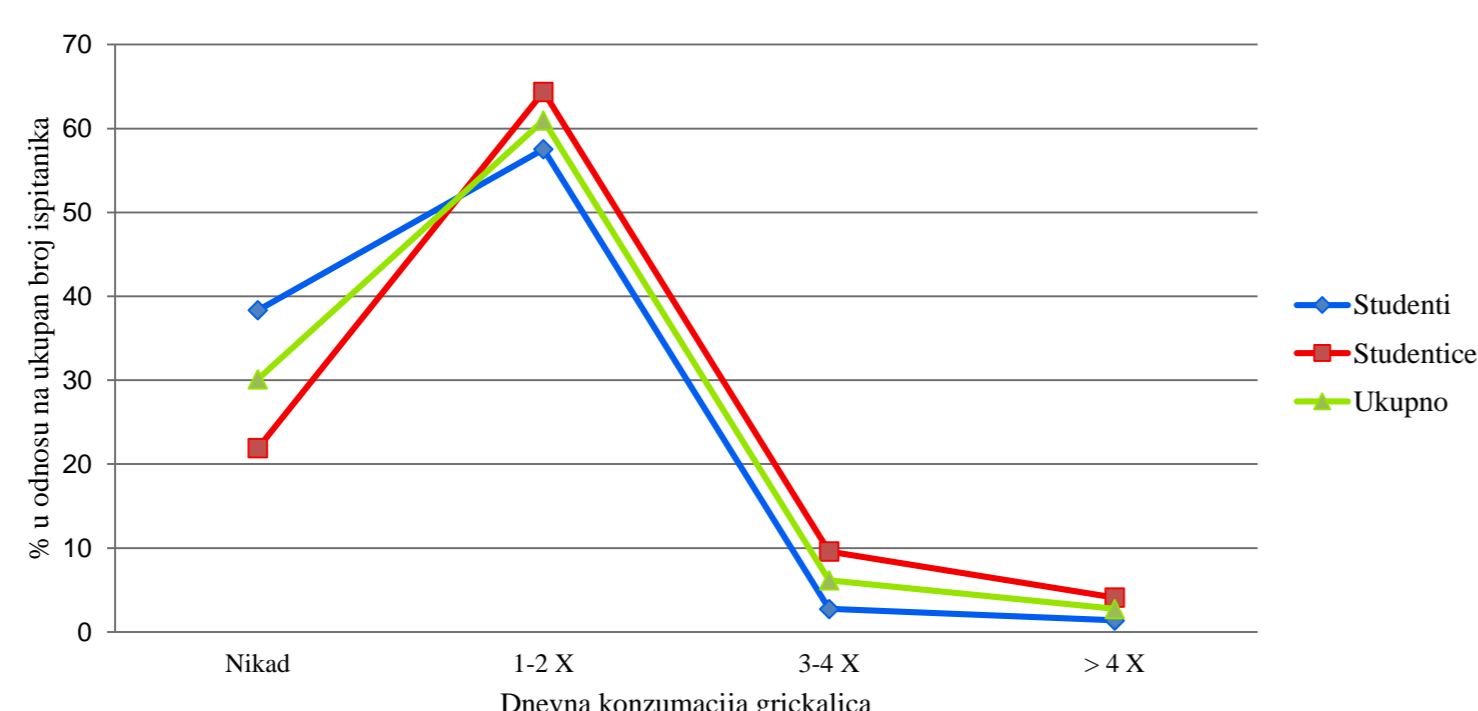
REZULTATI

Slika 1 Distribucija ispitanika (M-muški, n=73; Ž-ženski, n=73; UK-ukupno, N=146) prema učestalosti: A- obje obroke tijekom dana, B- konzumacije kuhanih obroka tijekom dana, C- doručak tijekom tjedna

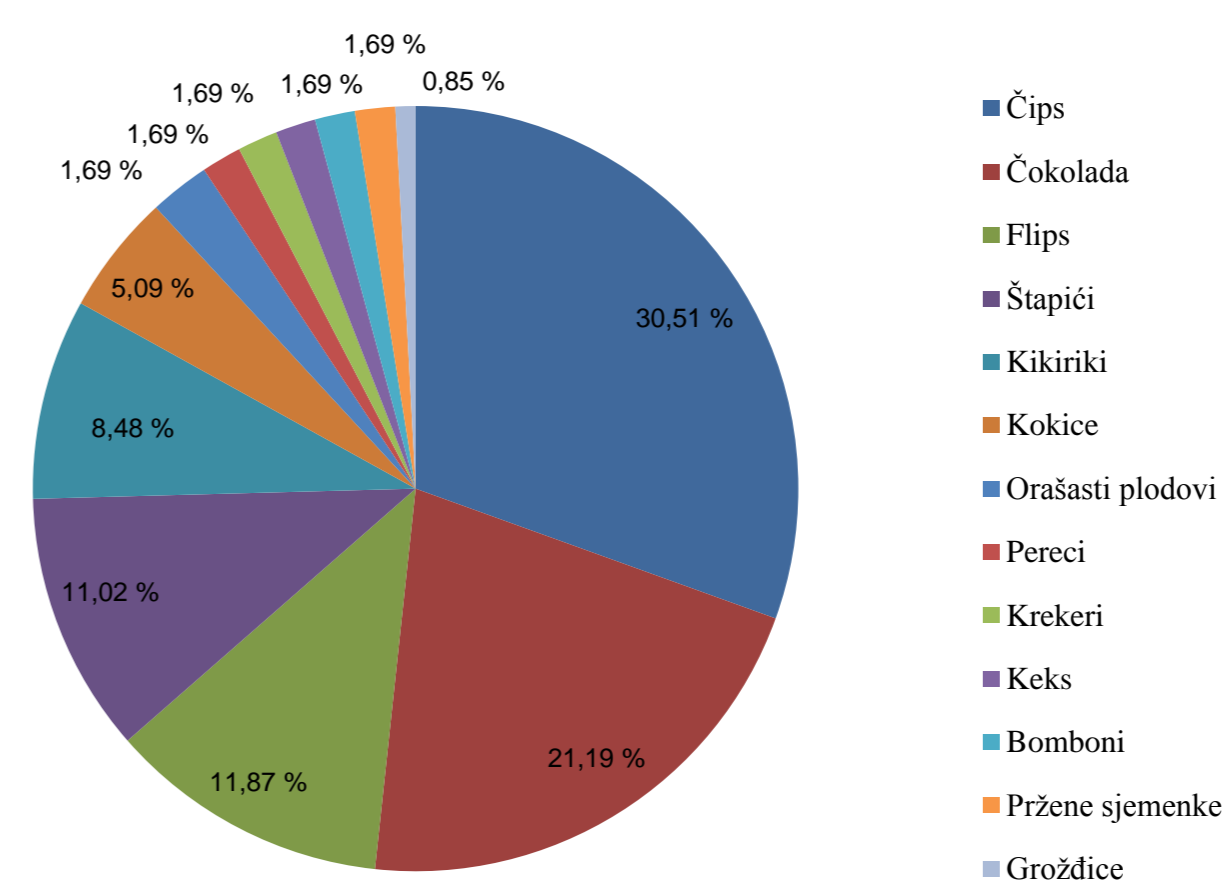
Slika 2 Distribucija ispitanika prema količini konzumirane tekućine dnevno

Slika 3 Distribucija ispitanika prema učestalosti konzumacije grickalica

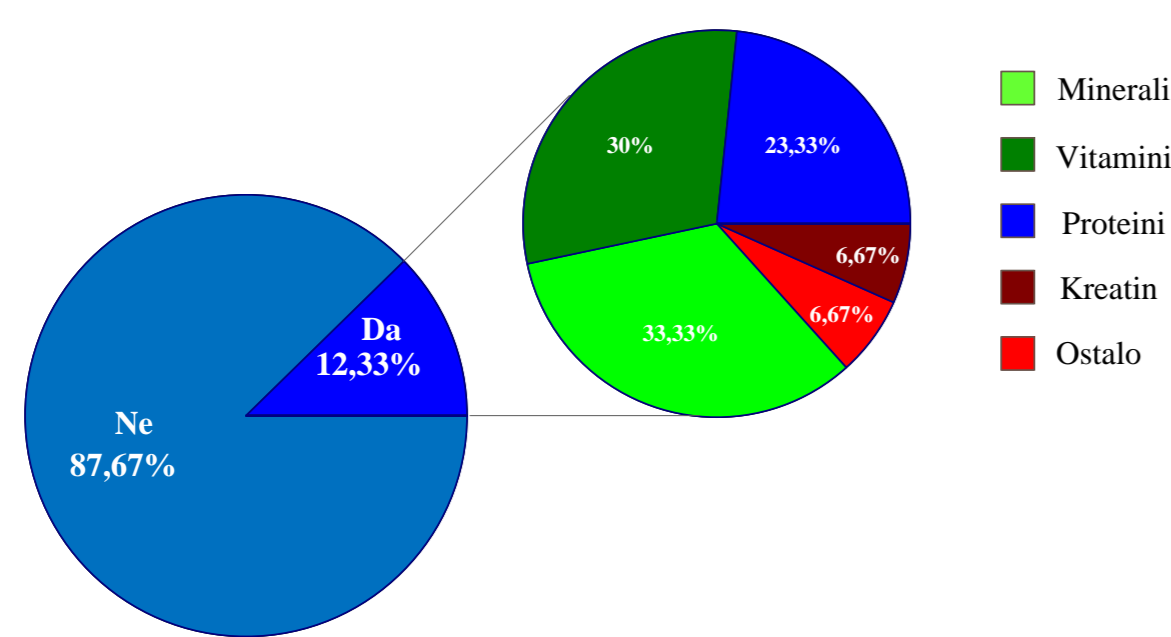
Tabela 1 Najčešće konzumirana tekućina u odnosu na uzorak i spol

Vrsta tekućine	Studenti, n=73 n (%)	Studentice, n=73 n (%)	Ukupno, N=146 n (%)
Voda	66 (84,62)	65 (80,25)	131 (82,39)
Sok	5 (6,41)	8 (9,88)	13 (8,17)
Čaj	2 (2,56)	4 (4,94)	6 (3,77)
Pivo	2 (2,56)	0	2 (1,26)
Kava	1 (1,28)	1 (1,23)	2 (1,26)
Mineralna voda	1 (1,28)	0	1 (0,63)
Mlijeko	1 (1,28)	0	1 (0,63)
Ostalo			
Vitaminski napitci	0	1 (1,23)	1 (0,63)
Limunada	0	1 (1,23)	1 (0,63)
Gazirana pića	0	1 (1,23)	1 (0,63)

Slika 4 Najčešće konzumirane grickalice prema ispitanicima

Uz podatke o prehrambenim navikama prikazane na slikama i u tablicama, od 146 ispitanika 145 ih je odgovorilo na pitanje o učestalosti konzumacije mesa, ribe, voća, povrća, mlijeka i pržene hrane. Od svih navedenih namirnica u upitniku svakodnevno se konzumira samo mlijeko (27,59 %), što se uklapa s dnevnim preporukama za unos. Meso se najčešće konzumira četiri do šest puta tjedno (40,0 %), što je pozitivno ako se poštuju preporučene veličine porcija i koristi meso s manjim postotkom masti. Riba se najčešće konzumira jedan do dva puta tjedno (60,0 %), što je također unutar smjernica za zdravu prehranu, no zabrinjavajuće je i to da čak 34,48 % ispitanika nikako ne konzumiraju ribu. Voće se najčešće jede dva do četiri puta tjedno (35,86 %), kao i povrće (33,79 %), što je premalo uspoređimo li to sa preporučenim smjernicama za zdravu prehranu. Pržena hrana se najčešće konzumira dva do četiri puta (37,24 %) tjedno, te se u toj kategoriji javlja jedina razlika u učestalosti konzumacije među spolovima. Naime, studentice prženu hranu najčešće jedu četiri do šest puta tjedno (30,56 %), a studenti dva do četiri puta (46,58 %).

Slika 5 Prikaz najčešće korištenih dodataka prehrani

Tabela 2 Najčešće uzimane vrste dodatka prehrani prema spolu

Vrsta dodatka prehrani	Studenti n (%)	Studentice n (%)
Proteini	7 (41,18)	0
Multivitamini	3 (17,65)	2 (15,38)
Vitamini		
B kompleks	0	3 (23,08)
Vitamin D	1 (5,88)	0
Magnezij	1 (5,88)	3 (23,08)
Minerali		
Cink	1 (5,88)	1 (7,69)
Željezo	0	2 (15,38)
Kalcij	0	2 (15,38)
Kreatin	2 (11,76)	0
Ostalo		
Omega 3	1 (5,88)	0
Aminokiseline	1 (5,88)	0

ZAKLJUČAK

U ovom istraživanju prehrambenih navika studenata vidljiva su odstupanja od preporuka za zdrav životni stil. Studenti općenito unose malu količinu tekućine, odstupanja u konzumaciji mesa, ribe i mlijeka nisu prevelika, dok je konzumacija voća i povrća poražavajuće niska. Stoga bi bilo poželjno organizirati različite radionice i predavanja na temu pravilne prehrane, kako bi se studenti educirali o pravilnoj prehrani sukladnoj njihovim potrebama, kao i pokušati uspostaviti suradnju sa studentskim centrom gdje se hrani poprilično velik broj studenata Sveučilišta za uspostavu zdravijih dnevnih menija.